

того, для курсових робіт, коли вони були заплановані, однією із тем була "Виконання технічного рисунка", що також закріплювало достатнє володіння цими методами. Також студенти виконували демонстраційні плакати, на яких зображувались технічні рисунки, аналогічно друкованим зразкам навчальних посібників з креслення.

Висновок. Як показала навчальна практика, запропонована методика підвищує знання і вміння студенти художнього спрямування і мотивацію для вивчення креслення. Вона дозволяє студентам свідомо підійти до навчального матеріалу, закріпити інтегральний погляд на весь об'єм навчальних дисциплін, який викладається для художніх спеціальностей.

Подальше використання. Методика може бути використана при складанні навчальних програм, лекцій і лабораторних робіт з креслення.

Література

1. Кириллов А.Ф. Черчение и рисование. - Москва: Высшая школа, 1987.
2. Соловьев С.А., Буланже Г.В., Шульга А.К. Задачник по черчению и перспективе. - Москва: Высшая школа, 1978.
3. Михайленко В.Є., Пономарев А.М. Инженерная графика. Киев: Вища школа, 1990.
4. Миронов Р.С. Миронова Б.Г. Сборник заданий по черчению: Высшая школа, 1984.

Т.В.Андріанов, Н.Г.Макаренко, В.Є.Андріанов

ПЕРЕКОНАННЯ ЯК МЕТОД ДУХОВНОГО ТА МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

В статтє раскрывається убеждение как метод духовного и морального воспитания в учебно-воспитательном процессе высшей школы.

The article reveals persuasion as a method of spiritual and moral upbringing in the educational process of higher school.

Постановка проблеми. Аналіз літературних джерел із теорії, практики фізичної культури та спорту свідчить про

надзвичайно важливу роль особистості педагога з фізичного виховання у переконаннях молодшого покоління в їх духовності, як вони впливають на його світогляд, ідеологію, політику. У цьому сенсі виступає проблема переконань, що виникає в навчально-виховному процесі.

Актуальність. Пошук шляхів підвищення активності студентів у навчально-виховному процесі не лише в удосконаленні їх фізичних якостей, а й зміцнення їх духовного потенціалу, внутрішній стан, життєвий тонус, відчуття душі та серця (як засобу здоров'я), все це є стратегічним напрямком економічного, соціального програмування людини і в даний час актуальне і знаходяться в колі зору педагогів, соціологів, філософів, митців.

Мета дослідження – висвітлити актуальні проблеми формування переконань студентів у навчально-виховному процесі з фізичного виховання в системі духовних цінностей, до яких входять моральні, інтелектуальні та інші якості.

Переконання – найбільш ефективний метод морального виховання. Підтвердженням цього є досвід відомих спортивних педагогів. Але відношення до цього методу зі сторони тренерів та вчителів фізичної культури неоднозначне. Багато з них вважають, що він не має в роботі суттєвого значення.

Ці обставини можна пояснити низькою ефективністю застосування методу переконання, невмінням тренера або вчителя правильно використовувати його, незнанням умов, які допомагають зробити усне слово надійним засобом морального впливу.

Із метою виділення цих умов ми проаналізували дані, які накопичувалися нами у підсумках спеціальних досліджень. Вони проводилися у 2003-2006 р. в КДПУ на педагогічному факультеті. Проведено анкетування 400 студентів спеціальності «Початкові класи з фізичним вихованням», «Дошкільне виховання». З 250 з них проводилися бесіди. Взято інтерв'ю у 200 викладачів ВНЗ та учителів фізичної культури. Вивчено 150 письмових робіт слухачів семінарів в інститутах удосконалення учителів та на факультетах удосконалення і підвищення кваліфікації.

Аналіз цієї роботи дозволив визначити умови, які допомагають підвищити ефективність методу переконання. Головні з них можна віднести до 3-х груп: 1) вміння користуватися словом; 2) врахування індивідуальних та вікових особливостей спортсменів; 3) врахування місця та часу застосування методу навчання.

Роздивимося кожну групу.

1. Дуже важливо правильно починати розмову. Зміст мови студенти засвоюють краще, якщо педагог одразу заволодіє їх увагою з перших слів встановлює з ними контакт. Однак, спостереження показали, що тільки 2% випадках тренери, вчителі прикрашають бесіду цікавими фактами, прикладами. Ми заслухали 12 лекцій, які починалися з шаблонної преамбули. І кожен раз увага аудиторії слабшала, виникав шум. Після цього дуже важко налагодити контакт зі студентами. І навпаки, почавши лекцію з розповіді про цікавий випадок, викладач заволодів увагою аудиторії. Мова дійсно чинить сильний вплив на слухачів, якщо її відрізняє висока ідейність, політична гострота, якщо матеріал, який викладається, має солідне наукове обґрунтування. Переконаючи студентів, слід апелювати до їх кращих почуттів. Розмовляючи, наприклад, зі спортсменом, який завинив, необхідно дати йому відчуття, що вірите у нього, що він – гідний член колективу, що спортсмен обов'язково знайде в собі сили виправити помилки і не робити їх у майбутньому.

2. Переконаючи студентів молодших курсів (17-19 років), не слід зупинити їх увагу на причинах, які викликають погану поведінку. У бесіді слід підкреслювати, яку радість, щастя несуть шляхетні вчинки, дисциплінована поведінка самому спортсмену та людям, які його оточують. Розмовляти краще всього недовго. Говорити від душі. Наводити конкретні приклади. У студентів в цьому віці багате уявлення, вони мріють про вчинки. Тут і розповіді про подвиги мужніх бійців за Вітчизну, бесіди про подвиги спортсменів знаходять особливо сприятливу нагоду.

3. Метод переконання призводить до кращого результату, коли його застосовують у незвичній для студентів обстановці.

Багато із вищезазначених прийомів формування переконань ми в своєму дослідженні використовуємо на практичних заняттях з основ фізичного виховання з методикою на педагогічному факультеті спеціальності «Дошкільне виховання», де впроваджуються сучасні форми і методи контролю знань за Болонською системою.

Розглянемо деякі фрагменти формування переконань присвяченої інтеграції фізичної культури в духовність. Духовність – це цілісна якість людини, яка виявляється в ставленні до навколишнього середовища з точки зору свого внутрішнього світу. Цю якість потрібно формувати, закладати та програмувати ще з дитячого віку, коли дитина ще як губка вбирає в себе все те, що відбувається навколо нас. Як приклад, була проведена виставка.

На виставці були представлені розробки, наочності, присвячені саме цій проблемі. Кожен із студентів намагався зробити свій внесок для подолання поставленої перед ними проблеми. А що, як не гра, краще підходить для цієї мети? Беручи участь у театралізованих іграх, діти знайомляться з навколишнім оточенням через образи, барви, звуки. Великий і різнобічний вплив ігор на особистість дитини дає можливість використовувати їх як сильний, але ненав'язливий педагогічний засіб, адже малюк під час гри відчуває себе розкуто, вільно, готовий сприймати інформацію. Образне, яскраве зображення соціальної дійсності, явищ природи знайомить дітей з навколишнім світом в усьому його розмаїтті. А вміло поставлені запитання спонукають їх міркувати, аналізувати, робити висновки і узагальнення.

Кожен з учасників виставки представив свою гру з використанням наочності (яскравої, цікавої та зрозумілої для дітей). Перша учасниця – Кудінова Вікторія, запропонувала гру «Зашнуруй чобіток», в процесі якої діти повинні за певну кількість хвилин правильно зашнурувати чобіток. Гра своєю метою передбачає створити бадьорий, радісний настрій, навчити діяти спільно, узгоджено, узгоджувати свої рухи з іншими учасниками гри, відбувається розвиток моторики, сенсорики, спритності.

Другу гру «Збери квіточку» представила Паливода Юлія. Під час проведення гри діти повинні бути поділені на дві команди для відчуття у дітей елементу змагання. З окремих елементів діти повинні зібрати велику квітку. Яка команда впорається з поставленою задачею, та і виграє. В процесі гри у дітей створюється веселий жартівливий настрій, розвивається вміння швидко орієнтуватися в просторі, не наштотхуватися один на одного, швидко реагувати на сигнали вихователя, розвиток колективності, моторики, вміння розрізняти кольори, рахувати кількість елементів одного цілого.

У процесі наших досліджень студенти розробляли методичні поради, виготовляли наочну атрибутику, відпрацьовували свій творчий потенціал, удосконалювали, насамперед, власне переконання, вели пошук таких комунікативних засобів – слово, інтонація, погляд, які допомагали формувати взаємостосунки, уміння підтримувати дисципліну, організувати індивідуальну і колективну діяльність на заняттях, що є складовою педагогічної майстерності майбутнього фахівця.

Таким чином, знання життя, закономірності мовного впливу та технічних засобів навчання великий теоретичний багаж педагога, його знайомство зі спортивною літературою, що дозволяє йому аналізувати основні теоретичні положення та підкріплювати їх яскравими прикладами, зроблять його переконання більш ефективним. Також слід зазначити, що заняття з фізичного виховання поруч з розвитком фізичних якостей виступають і морально-вольові якості, які впливають на можливі дії, на соціальну переорієнтацію студента, дякуючи чому, їх вплив на формування поведінки у суспільстві стоїть міцно, а головне на правильно зорієнтований у суспільстві. Переконливість у фізичному вдосконаленні, під впливом якої формується особистість, здійснюється єдність всіх функцій навчання: освітньої, оздоровчої, виховної та всіма компонентами навчального процесу.

Література

1. Андріанов В.Є., Макаренко Н.Г. Духовний потенціал фізичної культури. Теорія та методика фізичного виховання. - № 5. - Харків. - 2006. - 48 с.

2. Андріанов В.Є., Макаренко Н.Г. Інтеграція фізичної культури в духовність. Актуальні проблеми фізичного виховання і спорту. Матеріали наукової конференції. 8-9 грудня. - Харків. - 2005. – 43 с.
3. Цимбалюк І.М. Підвищення професійної кваліфікації: психологія педагогічної праці. – Київ. -2004. -54 с.
4. Шиян Б.М. Теорія і практика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан. 2003. – 272 с.

О.А.Чаркіна

ПЕДАГОГІЧНЕ ТЕСТУВАННЯ: ТЕНДЕНЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В статье рассматриваются реалии педагогического тестирования в системе высшей школы Украины. Автор полагает, что тестирование может стать одним из наиболее эффективных научно обоснованных методов контроля за учебно-познавательной деятельностью студентов при условии рационального внедрения в образовательную практику.

The article demonstrates the real situation with pedagogical testing in Ukrainian higher educational establishment. In author's opinion, testing can be the most effective method of scientifically grounded control over specialist's training process if it will be found appropriate conditions to its investigation into practical use.

Протиріччя в системі вищої освіти детермінуються суспільними протиріччями, основне серед яких – між існуючим традиційним характером контрольно-діагностичної діяльності та інноваційною спрямованістю її в сучасних умовах оптимізації навчального процесу.

У статті розглянуто особливості педагогічного тестування як однієї з найбільш інформативних та об'єктивних технологій педагогічної діагностики.

Постановка проблеми. Тестові методики в сфері освіти багатьох країн слугують важливим, а в деяких випадках єдиним інструментом, що дозволяє виявити інтелектуальні та професійні здібності особистості, рівень підготовки з окремих навчальних предметів або циклів дисциплін. Крім того, у